

श्चानरः अग्निश्च एभ्योऽब्दादिदेवेभ्यो धृतेन स्वाहा इदं धृतं तेभ्यः सुकृतमस्तु ।
तेषां प्रत्येकं विशेषणानि । कीदृशोऽब्दः अयवोभिः सज्जः यवाश्चायवाश्चार्धमासा
मासाश्चोच्यन्ते ज्ञोषणं जुष्टं प्रीतिः सह जुषा वर्तते समाना जुष्टं वा यस्य सज्जः
जुषतेः सम्पदादिवाद्वा विष् मासार्धमासैः प्रीतियुक्त इत्यर्थः । कीदृश्युषाः अरु-
णीभिः अरुणवर्णाभिः गोभिः सज्जः प्रीतियुता । कीदृशावश्चिनौ दंसोभिः कर्मभि-
श्चिकित्सादिभिः सज्ञोषसौ प्रीतौ । कीदृशः सूरः एतशेनाश्चिन सज्जः तुष्टः । कीदृ-
शोऽग्निः इडया पृथिव्या सज्जः प्रीतः तदधिष्ठातृत्वात् अग्नेयी हि पृथिवी इडाश-
ब्देन गौर्वागन्नं चोच्यते ॥ ७४ ॥

या ओषधीः पूर्वा ज्ञाता देवेभ्यस्त्रियुगं पुरा ।

मनै नु बभ्रूणामहं शतं धामानि सप्त च ॥ ७५ ॥

का° [१७. ३. ८.] या ओषधीरिति तृचैर्वपत्युदपात्रवत् । पञ्चभिस्तृचैश्चमसेन
सर्वोषधं वपति उदपात्रवदिति चतुश्चतुःसीतासु यथा कृष्टम् ॥ अथर्वपुत्रभिषग्दृष्टा
ओषधिदेवत्या योऽस्मानभिदासतीत्यन्ताः [१०१.] सप्तविंशतिरनुष्टुभः मुञ्चतु मे-
त्याद्या [१०.] द्वादश बन्धुदृष्टाः कुत्रापि कर्मण्यनियुक्ताः । पादानां न्यूनाधिक्ये
व्यूहाधिक्ये कार्ये । युगशब्दः कालवाची त्रयाणां युगानां समाहारस्त्रियुगं त्रि-
कालं वसन्ते प्रावृषि शरदि च । पुरा सृष्ट्यादौ या ओषधीः ओषधयः पूर्वाः प्रथ-
मा भाविनीभ्य ओषधीभ्यः आद्याः ज्ञाता उत्पन्नाः । किमर्थं देवेभ्यः ऋतुभ्यः ऋत-
वो वै देवा इति [७. २. ४. २६.] श्रुतेः ऋतव ओषधियुताः कर्तव्या (३३.) एतद-
र्थम् । बभ्रूणां जगज्जनभरणसमर्थानां (३४.) पाकेन पिङ्गलवर्णानां वा तासामो-
षधीनां शतं सप्त च धामानि अहं मनै नु मन्यऽएव ज्ञाने मन्यतेर्लटि आत्मने-
पदे उत्तमैकवचने शपि एत ए इति [पा° ३. ४. १३.] रूपम् । संवत्सरोपलक्षित-
मेकैकं स्थानं शतायुर्वै पुरुष इति श्रुतेः शतं धामानि वर्षात्मकानि शिरःस्थानि
मुखदृङ्गासाकर्णाख्यानि सप्त स्थानानि च यऽएवेमे सप्त शीर्षन् प्राणास्तानेतदा-
हेति [७. २. ४. २६.] श्रुतेः नराणां शतवर्षपर्यन्तमिन्द्रियाणामोषधिभिस्तर्प्यमाण-
त्वादोषधीनां तत्स्थानत्वम् यद्वा शतं धामानि स्थानभेदान्ज्ञातिभेदानसंख्यान्विशेष-
तश्च सप्त भेदान्याम्यानारण्यांश्च त्रीक्ष्यादीन्निवारदींश्चाहं ज्ञानि ॥ ७५ ॥